

3.

Hovedentreprenør.

Ligesom den valgte arbejdsform krævede rådgivende og anden teknisk bistand i USA, blev den også afgørende for valget af hovedentreprenør og udformningen af kontrakten med ham.

Efter de oplysninger, udenrigsministeriet gennem ambassaden i Washington indhentede fra amerikanske myndigheder og The Architects Institute, er der i USA to hovedformer for entreprenørkontrakter.

Den ene kaldes „lump sum“-kontrakt og anvendes, når et arbejde udføres efter et fast tilbud, eventuelt efter licitation. Denne kontraktform anvendes jævnligt af amerikanske regeringsmyndigheder, fordi den anses for mindre besværlig for de budgetterende og bevilgende instanser. Den forudsætter imidlertid, at samtlige tegninger og specifikationer er udarbejdet i alle enkeltheder, før tilbuddet afgives. Byggeri efter „lump sum“-kontrakter levner heller ikke arkitekten større muligheder for samarbejde med entreprenøren under projekteringen eller for indflydelse på byggearbejdets udførelse.

Den anden kontraktform kaldes en „cost-plus-fee“- eller „service“- eller „management“-kontrakt. Efter en sådan aftale udfører entreprenøren arbejdet efter regning og mod et fast honorar. Her kræves det ikke, at tegninger og specifikationer er helt færdige før kontraktindgåelsen. Det er tilstrækkeligt, at der foreligger et skitsemateriale, der kan danne grundlag for udarbejdelse af et udgiftsoverslag. Samarbejdet med arkitekten er betydelig snævrere end efter „lump sum“-systemet. Entreprenøren bistår allerede under detailprojekteringen arkitekten f. eks. med hensyn til valg af byggematerialer og konstruktionsformer, og arkitekten har medindflydelse på indhentelse og accept af tilbud fra underentreprenører. Risikoen ved „cost-plus-fee“-systemet er, at arbejdet kan blive dyrere end forudset, men denne risiko begrænses dog dels ved udarbejdelsen af udgiftsoverslag før kontraktindgåelsen, dels derved at entreprenøren i kraft af den faste honoraraftale er økonomisk uinteresset i en forhøjelse af byggesummen. Endelig benyttes „cost-plus-fee“-systemet kun, hvor

bygherren mener at have grund til at nære kvalificeret tillid til entreprenøren.

Det kræver næppe nærmere påvisning, at det danske ambassadebyggeri efter sin arkitektoniske karakter og målsætning, og således som det i overensstemmelse hermed fra første færd var og måtte være tilrettelagt, så at sige på forhånd var henvist til at foregå efter „cost-plus-fee“-systemet. For at gennemføre sin detailprojektering behøvede arkitekt Lauritzen ikke alene den tekniske bistand, han kunne få fra de amerikanske rådgivende og tilsynsførende arkitekter og ingeniører. Som følge af den store forskel mellem Danmark og USA med hensyn til håndværksmæssige kvalitetskrav, arbejdsmetoder, disponible materialer o. s. v. behøvede han tillige den praktiske bistand, han inden for rammerne af en „cost-plus-fee“-kontrakt kunne få fra den amerikanske entreprenør. Endelig talte også „lump sum“-systemets krav om meget hurtig administration og minutios overholdelse af alle tidsfrister imod at anvende systemet ved udførelsen af et byggearbejde som det foreliggende, hvor der måtte regnes med visse vanskeligheder ved at få afgørelser og materialeleverancer hurtigt frem fra København til Washington og følgelig med risiko for større økonomiske krav fra entreprenørfirmaet.

Alle disse synspunkter blev flere gange anført med styrke både af ambassadør Kauffmann og arkitekt Lauritzen over for udenrigsministeriet og byggeudvalget, der under de indgående drøftelser måtte erkende rigtigheden deraf.

Ved valget af entreprenør pegede alle oplysninger mod firmaet Sessinghaus & Østergaard i Erie i staten Pennsylvania som det rette. Firmaet var over for ambassaden i Washington og arkitekt Lauritzen blevet anbefalet af kendte danske entreprenører. De af ambassaden indhentede soliditetsoplysninger viste, at firmaet ikke henhørte i den kategori af meget store entreprenørvirksomheder, som man fra dansk side gerne ville undgå i denne specielle byggesag. Firmaet skulle dog efter sin kapacitet være fuldt ud i stand til at påtage sig opgaven. Den ene af indehaverne, civilingeniør Østergaard, var dansk af fødsel og viste under en række indledende samtaler med ambassadør